

MORMÂNTUL SOLDATULUI NECUNOSCUȚ

Alexandru Donovici

*MOTTO: „Când cea mai mare slavă ca umbra a trecut
Să vin spre mângâiere, să plâng pe-acest mormânt”*
Vasile Cârlova

Încheierea primei conflagrații mondiale și semnarea tratatelor de pace, a însemnat și omagierea sutelor de mii de oșteni, victime ale câmpurilor de luptă ale Europei.

Marile Puteri combatante au căutat și au găsit modalitatea cinstirii și comemorării jertfelor celor care prin supremul sacrificiu au adus pacea lumii. Țările cu cele mai numeroase pierderi umane și materiale: Franța, Anglia, Germania, Italia ca și România au instituit omagierea < soldatului necunoscut > printr-un < mormânt-monument > accesibil atât personalităților cât și marelui public.

În Franța, ceremonia alegerii soldatului necunoscut s-a făcut în octombrie 1920, un soldat recrut, în fața autorităților militare și civile, alege dintre rămășițele a opt soldați rămași neidentificați, sicriul celui care, va fi înhumat la 11 noiembrie 1920, sub Arcul de Triumf din Paris. Astfel în ziua armistițiului cu Germania, apare în Europa primul < mormânt al soldatului necunoscut >.

În aceeași zi, 11 noiembrie a anului 1920, la Londra, în Catedrala Westminster, acolo unde de 900 de ani sunt îngropate cele mai mari personalități britanice, au fost înhuate rămășițele unui soldat englez necunoscut de pe frontul franco-belgian.

La 27 octombrie 1921, în Italia, în fața a 11 sicrie, o văduvă de război desemnează rămășițele < soldatului necunoscut italian >, care va fi înhumat la Roma, lângă monumentul „Altare della Patria” dedicat împăratului Emanuel al III-lea, considerat reformatorul modern al Italiei.

Ceremonii similare s-au organizat în multe alte țări europene ca și în S.U.A.. La 4 octombrie 1921, un sergent în fața autorităților militare și civile franceze a desemnat în numele autorităților americane rămășițele < soldatului necunoscut american >. Alegerea a fost făcută dintre patru soldați americani necunoscuți, căzuți pe fronturile din Franța. Sicriul a fost transportat în America, la bordul crucișătorului “Olympia” iar înhumarea a avut loc în Cimitirul Național Arlington. Pe placa de marmură se află următoarea inscripție: „Aici se odihnește, cu glorie, un soldat american necunoscut de toți, afară de Dumnezeu”.

Am dorit să fac aceste precizări pentru a dovedi că România s-a aliniat ca omagiu și respect datorat victimelor războiului de reîntregire aliaților săi europeni. Trebuie precizat că atât modalitatea cât și realizarea < mormântului soldatului necunoscut român > a fost foarte apropiat de evenimentul petrecut în marile capitale europene cu acest obiectiv.

Astfel, în lunile aprilie și mai ale anului 1923 s-au făcut demersurile și pregătirile necesare pentru realizarea < mormântului soldatului necunoscut >, în

capitala României Mari, București. Acest ceremonial a fost sprijinit de instituțiile de bază ale statului - Familia Regală în frunte cu Regele Ferdinand, Armata și Guvernul României la care s-a adăugat cu mare susținere morală și financiară, Așezământul Național "Cultul Eroilor", patronat de Regina Maria.

Ceremonia a început prin deshumarea de pe principalele câmpuri de bătălie: Mărășești, Mărăști, Oituz, Tg. Ocna, Valea Prahovei, Valea Jiului, Valea Oltului a zece cadavre de eroi necunoscuți care au fost depuse în biserica din localitatea martir Mărășești. La 14 mai 1923 a avut loc solemnitatea alegerii < Soldatului Necunoscut >. Rămășițele soldaților anonimi, simbol al celor 800.000 de viteji români căzuți la datorie pe frontul Reântregirii, au fost depuse în zece sicrie de stejar, câptușite cu tablă de zinc, au fost aranjate pe un catafalc imens, pe două rânduri, în naosul Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Mărășești.

Pentru decizia finală a alegerii < Soldatului Necunoscut > a fost desemnat, de către ministrul de război - generalul Gheorghe Mărdărescu, eminentul elev al liceului Militar „Dimitrie Sturdza”, Amilcar Săndulescu, orfan de război, „cel mai silitor și cu cea mai bună purtare dintre elevii liceelor militare din România”.

În prezența Mitropolitului Pimen al Moldovei, a Ministrului de război, a Episcopului armatei, micuțul orfan, a înconjurat cele zece sicrie și, în final, s-a oprit în fața celui de al 4-lea, a îngenunchat și a izbucnit „acesta este tatăl meu”. Fusese desemnat "Soldatul Necunoscut Român"

A urmat slujba prohodului oficiată în biserica din Mărășești de P.S.S. Justinian Teculescu din Alba Iulia, cele nouă sicrie rămase au fost înhumate în Mausoleul de la Mărășești care începuse a se construi.

În dimineața zilei de 15 mai „Sicriul Soldatului Necunoscut”, învelit într-un giulgiu roșu și înfășurat în tricolorul românesc a fost așezat în vagonul trenului mortuar cu destinația București.

În toate gările prin care a trecut Focșani, Rm. Sărat, Buzău, Ploiești, trenul funerar a fost primit cu flori și lacrimi de un număr impresionant de oameni și peste tot s-au făcut rugăciuni pentru odihna celor pe care „Soldatul Necunoscut” îi reprezenta.

La București, în Gara de Nord, sicriul, simbol al recunoștinței neamului pentru cei care s-au jertfit de-a lungul secolelor pentru pământul românesc, a fost întâmpinat de Regele Ferdinand, Regina Maria, membrii familiei regale, comandantul armatei, ai înaltului cler, de membrii Guvernului și ai misiunilor străine din București. Ridicat pe umeri de ofițeri. Cavaleri ai Ordinului „Mihai Viteazul”, sicriul a fost așezat pe un afet de tun și transportat în triumf la Biserica „Mihai Vodă”, unde străjuit de Cavalerii Ordinului „Mihai Viteazul” a primit două zile omagiul locuitorilor Capitalei.

Înhumarea de onoare s-a făcut la 17 mai 1923, Ziua Înălțării Domnului, zi devenită Ziua Eroilor Neamului când în prezența Regelui Ferdinand, a Primului Ministru, a reprezentanților diplomatiei străine, Soldatul Necunoscut este coborât în lăcașul său spre odihnă veșnică în Parcul Carol în fața Muzeului Militar:

Îată cum este consemnat evenimentul în Istoricul Muzeului Militar:

17 mai 1923 Ziua Înălțării Domnului, se așează rămășițele Soldatului Necunoscut într-un mormânt de piatră în fața muzeului. Cu această ocaziune se ține de Regele Ferdinand și de Primul Ministru I.C. Brătianu următoarele cuvântări:

<http://www.cimec.ro> / <http://www.muzeuvaslui.ro>

„Cu cununi de lauri erau întâmpinați în vechime biruitorii, sub Arcul de Triumf și tot cu cununi de lauri se cinsteau mucenicii credinței mântuitoare. Cununa de lauri ce-ți aduce Întâiul Rege al României Mari, ție ostașului, fără nume, care întrupezi de acum și până în veci jerfa sutelor de mii de vieți închinată pe altarul Patriei pentru mărirea și unitatea națională, este și cununa muceniciei și cununa biruitorului.

Toată suflarea românească în clipa aceasta își îndreaptă gândurile patriotice spre Tine, simbolul jertfei și al vitejiei; toți ochii lacrămează, toate inimile bat acum pentru cei iubiți ai lor, care singuri, sub cerul lui Dumnezeu sau în vijelia luptelor au închis ochii departe de orice mângâiere.

Iar înaintea locașului tău de veci se închină azi cu adâncă recunoștință Țara întreagă, căci fără nume fiind, ești al neamului întreg.

Dea Domnul ca fiorul acestor momente înălțătoare, care în fața ta ne cuprinde deopotrivă pe cei mici și pe cei mari să fie un sfânt și poruncitor îndemn la unirea tuturor sufletelor românești în jertfe și iubire și cu gândul măririi și tăriei Țării să le înalte spre o muncă rodnică și frățească.

Iar generațiile viitoare, binecuvântând jertfele noastre, să le aibă de-a pururea drept pildă virtuților, a uitării de sine în fața binelui obștesc și jertfei depline pentru mărirea și înălțarea neamului“.

Urmează cuvântarea lui I.C. Brătianu, Primul Ministru din care vom însera doar fragmentul final:

„Pe acest Deal al Filaretului, Câmpie a Libertății, unde în 1848 s-au proclamat principiile Renașterii românești, unde 58 de ani mai târziu au serbat roadele Domniei Regelui Întemeietor, în tine, într-un al cărui nume necunoscut se aprinde întreaga jertfă adusă desăvârșirii Unității Naționale, urmașii fără sfârșit vor slăvi toată energia creatoare a României, în tine ei vor cinsti pe toți acei care cu cugetul și trupul au trudit fără preget și azi izbutit în seculara și dramatica epopee a neamului“.

Onorurile militare date Soldatului Necunoscut s-au dorit a fi “Monumentul Glorie României Mari” și cele 101 salve de tun au voit a arăta lumii prinosul de dragoste a unui popor întreg “datorit viitoarei și scumpei noastre oștiri, fala neamului și cheazășie a viitorului său”

Soldatul necunoscut a fost decorat cu:

- Virtutea Românească de Război clasa I
- Medalia de Onoare a Congresului S.U.A.
- Crucea de Război cu panglică franceză
- Crucea de război belgiană
- Virtutea Mititară cu panglică poloneză
- Virtutea Militară cehoslovacă

În prezența Regelui Ferdinand, a Primului Ministru I.C. Brătianu, a Mitropolitului Primat Miron Cristea la ora 12, sicriul soldatului Necunoscut a fost coborât în mormânt. Pe placa de marmoră se află săpată inscripția: „Aici doarme ostașul necunoscut, săvârșit din viață în jertfă pentru unitatea neamului românesc. Pe oasele lui, odihnește pământul României Întregite”

Pe proaspătul mormânt prima coroană a fost cea de lauri depusă de Suveranul României Întregite, Regele Ferdinand I.

În 1927 la 30 octombrie, generalul Constantin Prezan aprindea Flacăra eternă la mormântul Soldatului Necunoscut.

Odiha somnului de veci a fost tulburată și sicriul Soldatului Necunoscut a fost strămutat și ostracizat la Mărășești într-o noapte de decembrie 1958.

Revine în București, în Parcul Carol la 25 octombrie 1991 pe un alt amplasament, unde a fost reaprinsă flacăra veșnică pentru a-i conferi nemurirea.

BIBLIOGRAFIE COLECTIVĂ

Mircea N. Popa, *Primul război mondial 1914-1918*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979

Ion Mamina, Ion Scurtu, *Guverne și guvernanți, 1916-1938*, Editura Silex, București, 1996

*** Ilustrația, Anul XII, nr.5-6, mai-iunie 1923

*** Istoricul Muzeului Național Militar, nr.inv.2856

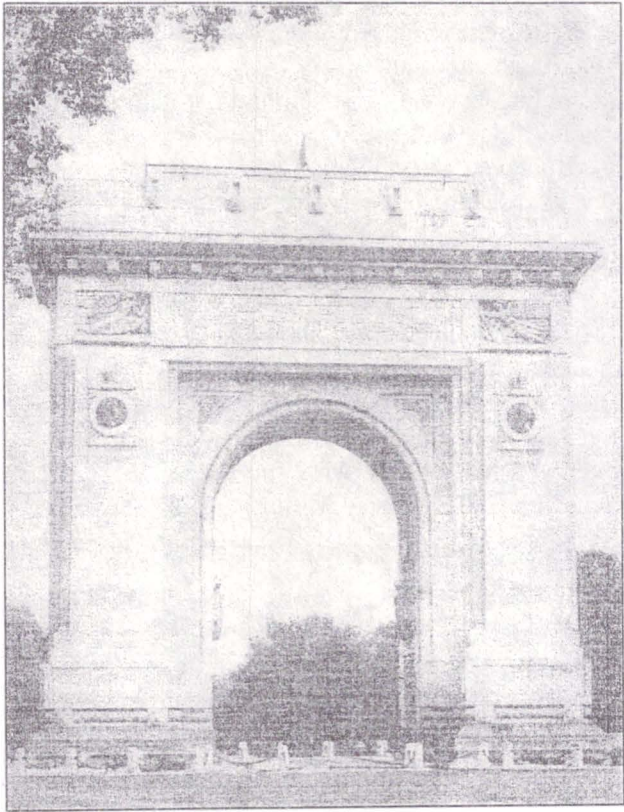

Fig. 1. 1.

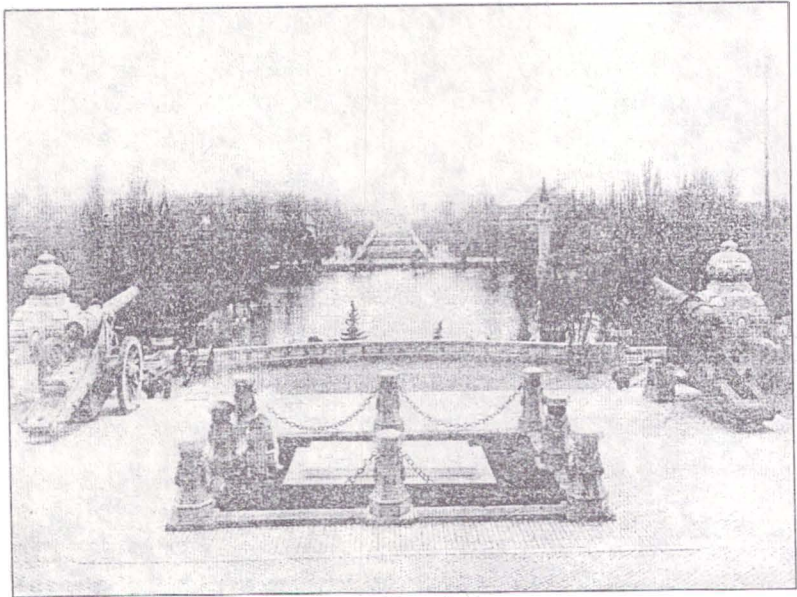

Fig. 1.2

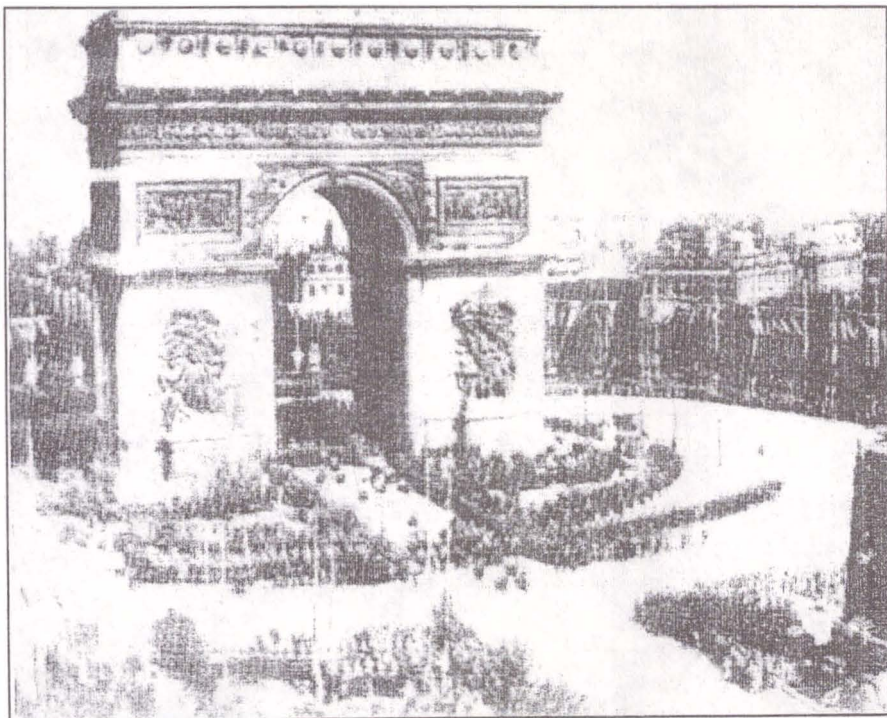

Fig. 2.1.

Fig. 3.1.

Fig. 3.2

Fig. 3.3

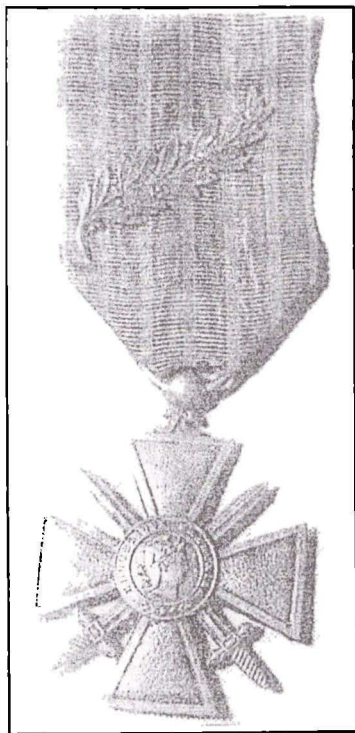

Fig. 4.1

Fig. 4.2

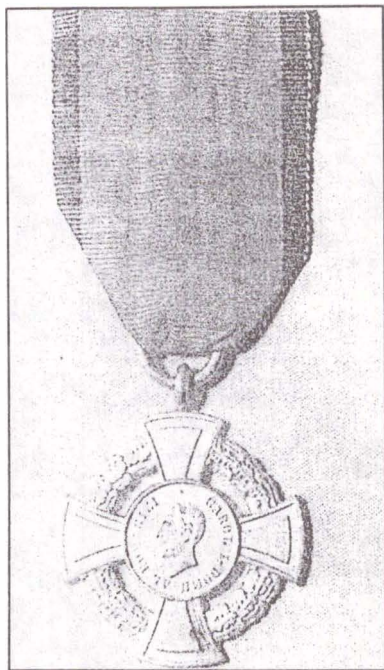

Fig. 4.3

Fig. 4.4

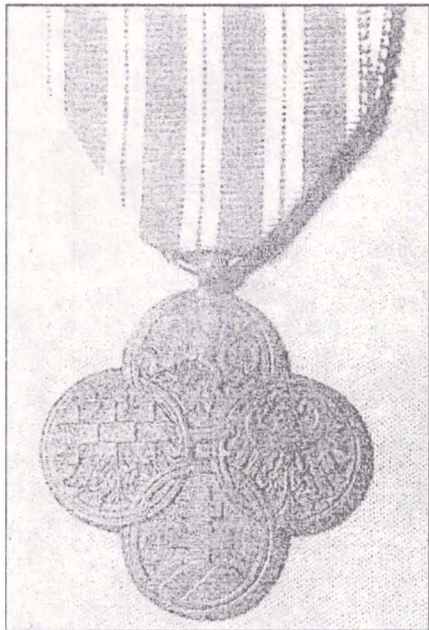

Fig. 4.5

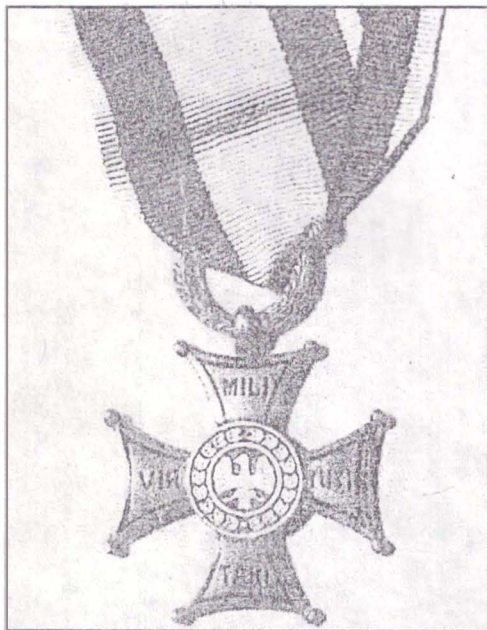

Fig. 4.6

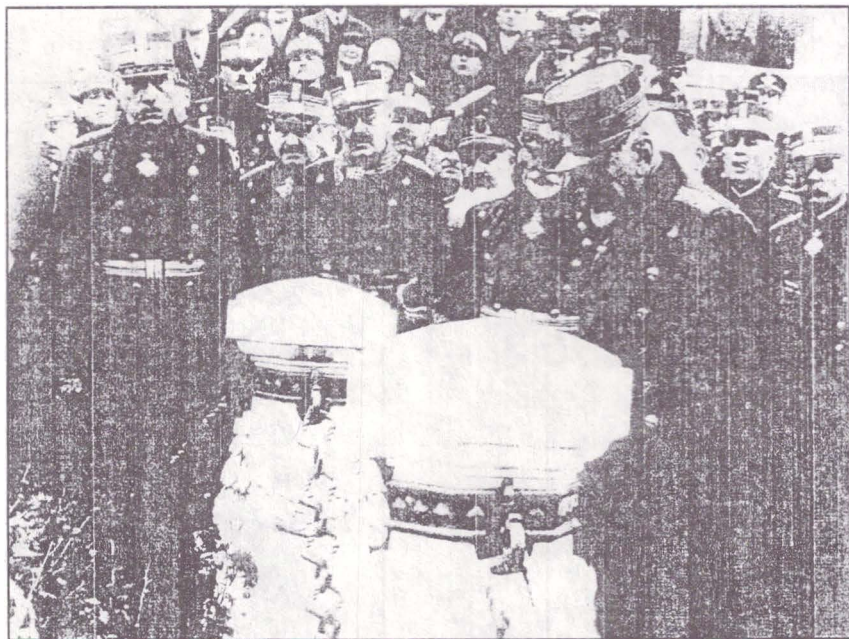

Fig. 5.1

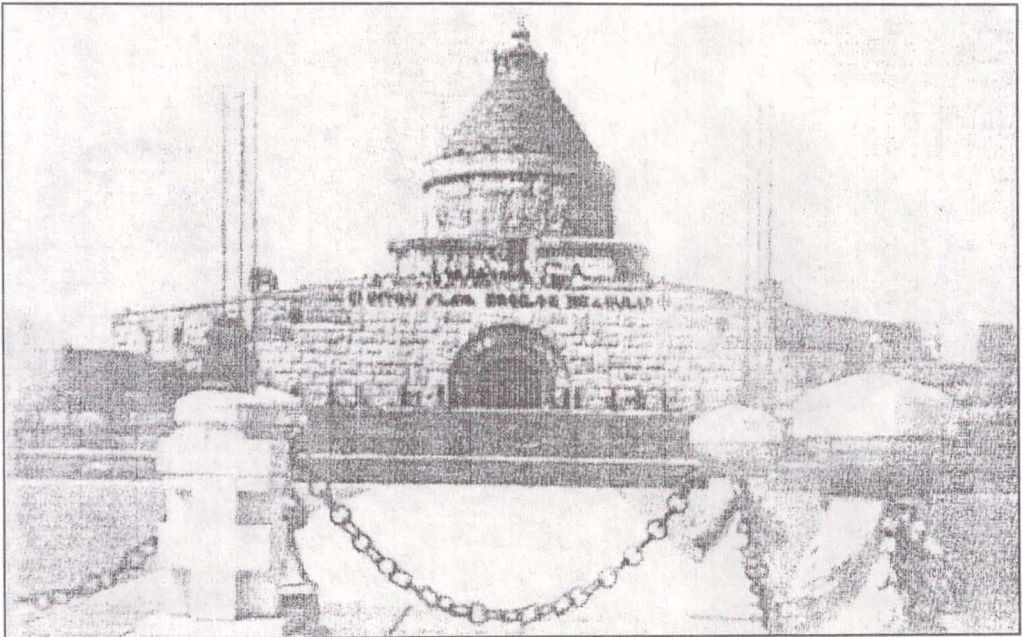

Fig. 6.1

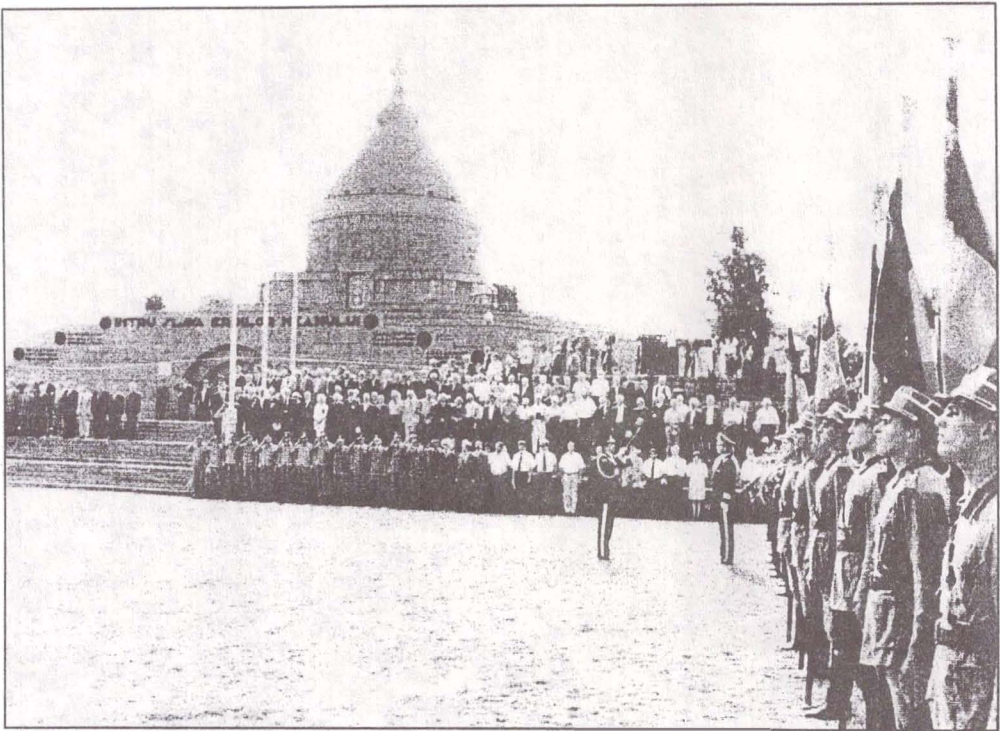

Fig. 7.1

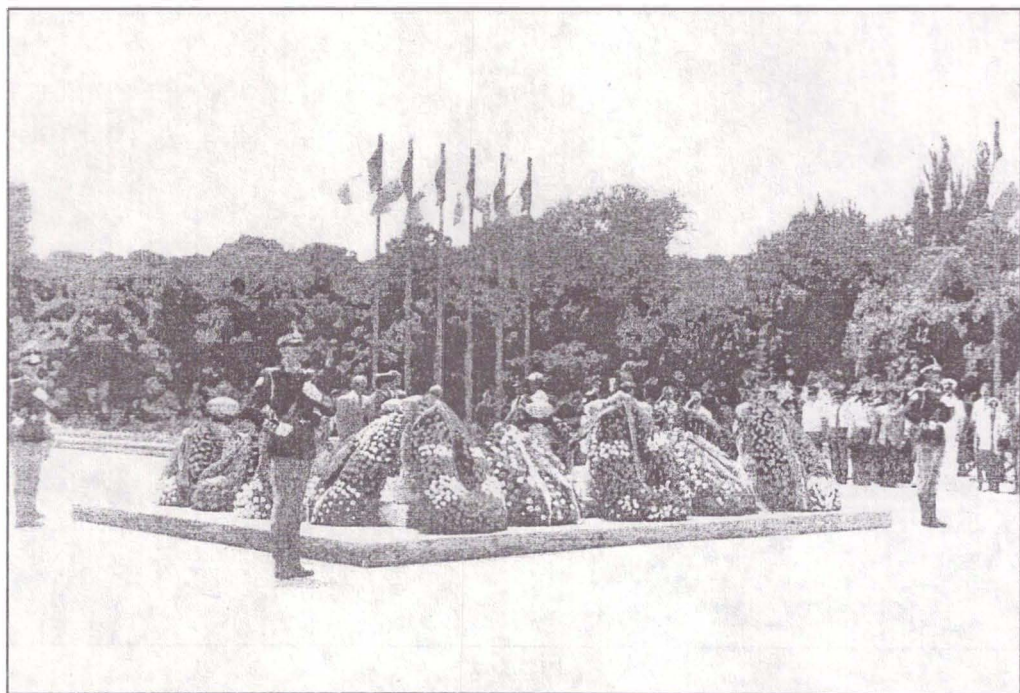

Fig. 8.1

LISTA ILUSTRAȚIILOR

1. 1. Arcul de Triumf din Paris
1. 2. Mormântul Soldatului Necunoscut București
2. 1. Arcul de Triumf din București
3. 1. Generalul Gheorghe Mărdărescu și Amilcar Săndulescu sosind la Mărășești 14 mai 1923
3. 2. Generalul Gheorghe Mărdărescu
3. 3. Elevul Amilcar Săndulescu
4. 1. Virtutea românească de război
4. 2. Medalia de onoare a Congresului S.U.A.
4. 3. Crucea de război cu panglică franceză
4. 4. Crucea de război belgiană
4. 5. Crucea mititară cu panglică poloneză
4. 6. Virtutea militară cehoslovacă
5. 1. Generalul Constantin Prezan aprinzând flacăra eternă la mormântul Soldatului Necunoscut
6. 1. Mausoleul Eroilor Neamului de la Mărășești
7. 1. Momentul deshumării Soldatului Necunoscut la Mărășești în 1991
8. 1. Reînhumarea Soldatului Necunoscut în Parcul Carol din București.